

Projekt

z dnia 17 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W DRZEWICY**

z dnia 22 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Drzewica na lata 2026 - 2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), w związku z art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm), oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), Rada Miejska w Drzewicy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Drzewica na lata 2026-2029 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Drzewicy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Drzewicy

Dorota Maria Wiktorowicz

Załącznik do uchwały nr .....

Rady Miejskiej w Drzewicy

z dnia 22 grudnia 2025 r.

**Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Drzewica
na lata 2026 - 2029**

Drzewica 2025 r.

Spis treści:

1. Wprowadzenie	2
2. Charakterystyka zjawiska	4
3. Podstawy prawne programu.....	16
4. Główne kierunki działań Gminy Drzewica.....	16
4.1.Cele Programu.....	18
5. Realizacja Programu.....	26
6. Sposób monitorowania i sprawozdawczości.....	29
1. Wprowadzenie	

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1986 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm), oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.), samorząd gminy realizuje zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy o samorządzie gminnym, a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo -wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii dotyczą w szczególności:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

W celu realizacji tych zadań opracowywany jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2029 zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych, oraz z wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych. Gminny Program został opracowany na podstawie Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych Gminy Drzewica.

Celem działań podejmowanych przez jednostki samorządu terytorialnego jest redukcja problemów związanych z substancjami psychoaktywnymi i uzależnieniami behawioralnymi w całej populacji, a nie tylko w grupach ryzyka. Działania te powinny obejmować szeroko zakrojoną profilaktykę, edukację, leczenie i reintegrację, a także działania ograniczające szkody zdrowotne i społeczne wynikające z uzależnień. Innymi słowy, **działania podejmowane przez Gminę Drzewica na rzecz ograniczania szkód zdrowotnych powodowanych przez substancje psychoaktywne i uzależnienia behawioralne skierowane będą do wszystkich mieszkańców gminy.**

2. Charakterystyka zjawiska

Uzależnienie od substancji psychoaktywnych takich jak, alkohol, czy narkotyki, uzależnienia behawioralne i przemoc domowa, są problemami społecznymi, które powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne i międzyludzkie. Wśród przyczyn popadania w uzależnienia zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utrata zatrudnienia.

Przyjęło się sądzić, że Polacy piją alkohol często, w dużych ilościach. Należałoby więc wnioskować, że istnieje społeczne przyzwolenie, norma, która nie potępia częstego spożywania alkoholu, lecz przeciwnie – czyni je społecznie akceptowalnym wzorem postępowania.

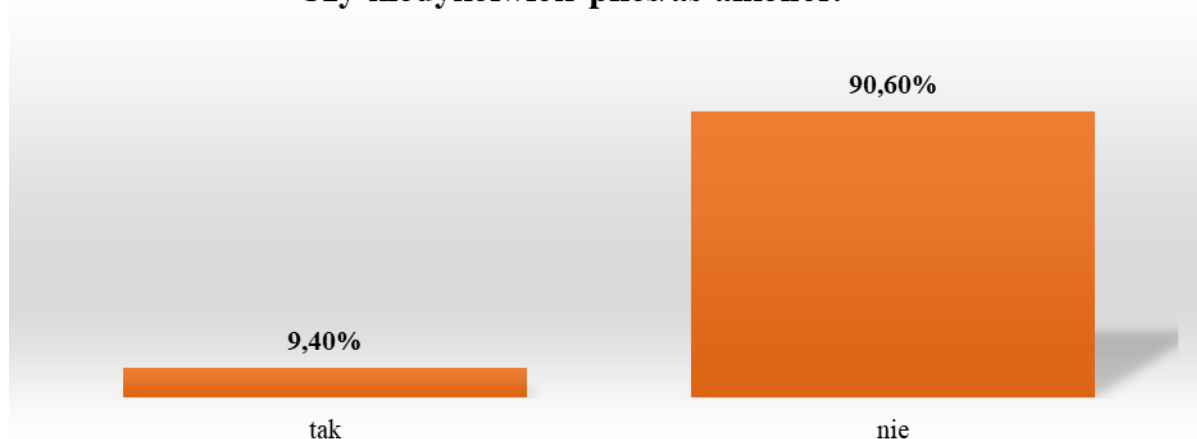
Z najnowszych badań wynika, że nadużywanie alkoholu dotyczy ponad 2,5 mln Polaków. W rodzinach z problemem alkoholowym żyje 3-4 mln osób, w tym 1,5-2 mln dzieci. Z kolei 700-900 tys. osób w naszym kraju jest uzależnionych od alkoholu (Badania KCPU dot. uzależnień – 2023 r.).

Na wstępie przedstawiamy wybrane wyniki z ogólnopolskiego badania dotyczącego picia napojów alkoholowych przez młodzież - ESPAD - przeprowadzone w 2024 r. Objęto nim młodzież w wieku 15 – 16 lat jako pierwszą grupę badawczą oraz młodzież w wieku 17 – 18 lat jako drugą grupę badawczą. Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 72,9% uczniów z młodszej grupy i 91,3% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 39,1% piętnasto- szesnastolatków i 73,3% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 13,4% uczniów z młodszej grupy i 24,3% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 67,9% uczniów młodszych i 40,9% uczniów starszych. Wyniki uzyskane w 2015 r. w zestawieniu z wynikami z 2011 r. wskazywały na znaczny spadek odsetka często pijących w młodszej grupie. Po raz pierwszy w historii badania ESPAD mniej niż połowa respondentów nie piła w czasie ostatnich 30 dni od momentu badania. W 2019 r. mieliśmy do czynienia ze stabilizacją tego odsetka, zaś w 2024 r. obserwujemy znaczący spadek. W starszej grupie, w latach 2011-2015, można było mówić o stabilizacji. W 2019 r. nastąpił wyraźny spadek kontynuowany w 2024 r. Należy zwrócić uwagę, że w ocenach respondentów poziom dostępności napojów alkoholowych jest wysoki. Uczniowie klas pierwszych, a więc młodzież w wieku 15-16 lat, uznali za bardzo łatwe do zdobycia: piwo – 44,2%, wino – 34,9% i wódkę – 35,9%. Jedynie niewielki odsetek tej grupy badanych uznał za niemożliwe do zdobycia piwo (6,5%), wino (8,0%) i wódkę (9,5%). Młodzież deklaruje podobny poziom dostępu do tytoniu. Za bardzo łatwy do zdobycie uznało go 37,8% pierwszoklasistów, za niemożliwy do zdobycia – jedynie 4,5%. Można zauważyć, że większość badanych nie ma dużych trudności z dostępem do napojów alkoholowych i tytoniu, mimo że według polskiego prawa sprzedaż i podawanie używek nieletnim są zabronione.

Na terenie Gminy Drzewica w 2025 roku były prowadzone badania diagnostyczne w zakresie uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.

Wśród ankietowanych uczniów szkół podstawowych **9,4% badanych** ma już inicjację alkoholową za sobą.

Czy kiedykolwiek piłeś/aś alkohol?

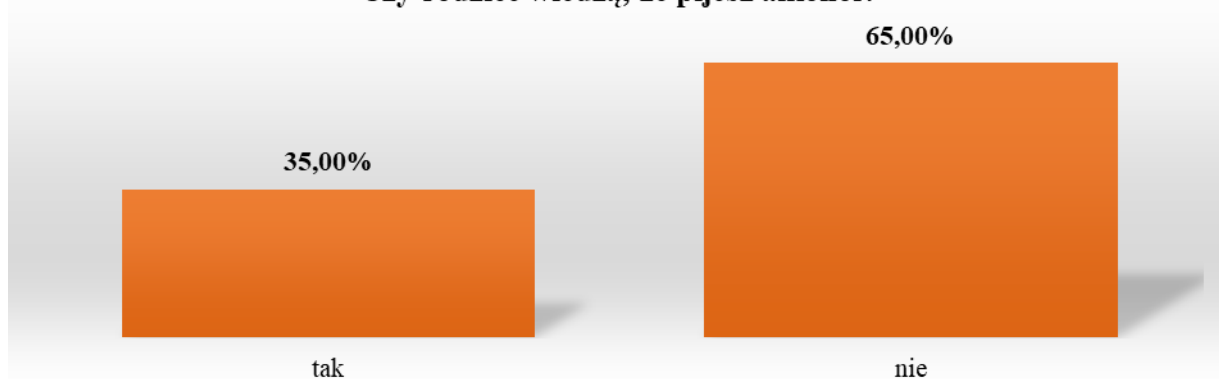
70,2% badanej grupy twierdzi, że młodzież sięga po alkohol w celu dopasowania się do kolegów, 41,0% mówi, że po alkohol sięga się po to, aby poczuć się dorosłym. 10,2% respondentów uważa, że powodem sięgania po alkohol jest pokonanie nieśmiałości. 7,8% ankietowanych mówi o braku zajęć w wolnym czasie i na inne powody wskazuje 11,2%.

Jak sądzisz, z jakich powodów młodzież sięga po alkohol?

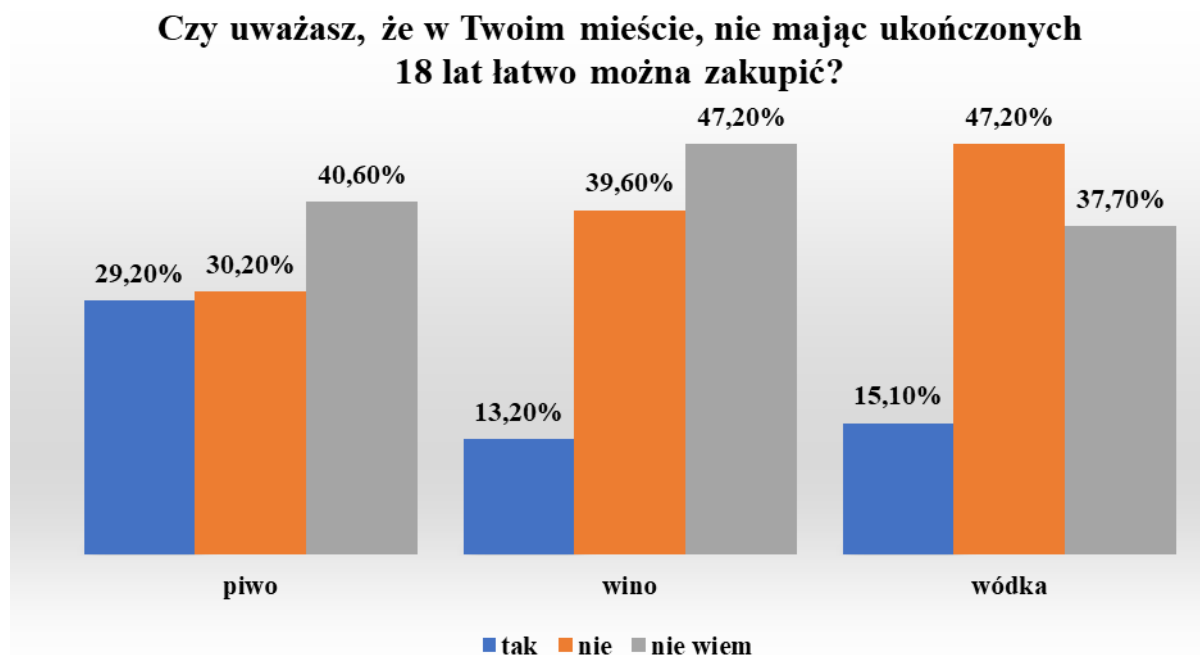
35,0% badanej młodzieży wskazało, że rodzice ich wiedzą o tym, że młodzi pija alkohol. 27,3% wskazało, że rodzice nie mają takowej wiedzy.

Czy rodzice wiedzą, że pijesz alkohol?

Samodzielnie, kiedykolwiek zakupiło alkohol 4,2% badanej młodzieży.

Łatwo można zakupić piwo i tak twierdzi 29,2% respondentów, 15,1% badanych wskazuje, że łatwo można zakupić wódkę, a 13,2% ankietowanych uważa, że łatwo można zakupić wino nie mając ukończonych 18 lat na terenie Gminy Drzewica.

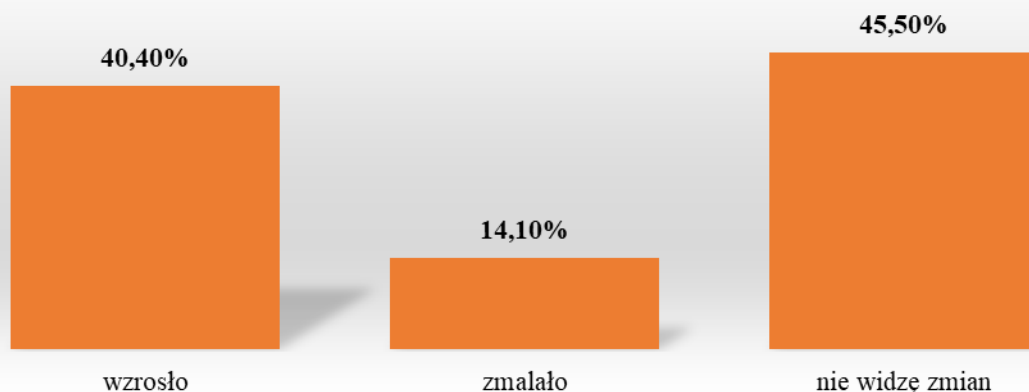
Wśród dorosłych mieszkańców Gminy Drzewica abstynencję deklaruje 37,2% ankietowanych. Okazjonalnie alkohol pije 48,1% badanych mieszkańców biorących udział w badaniu. Po alkohol sięga średnio raz w miesiącu 2,6% respondentów, 10,9% pije kilka razy w miesiącu i 1,3% badanych po alkohol prawie codziennie.

Dorośli mieszkańcy Gminy Drzewica zauważyli zmiany w obyczajowości spożywania alkoholu w swoim środowisku, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

45,5% badanych uważa, że w ciągu ostatnich 10 lat nie zauważyło zmian w spożyciu alkoholu na terenie Gminy Drzewica. **40,4% respondentów uważa, że wzrosło**, a 14,1% respondentów uważa, że zmalało.

Jak Pana/i zdaniem zmieniło się spożycie alkoholu na terenie Gminy Drzewica na przestrzeni ostatnich 10 lat?

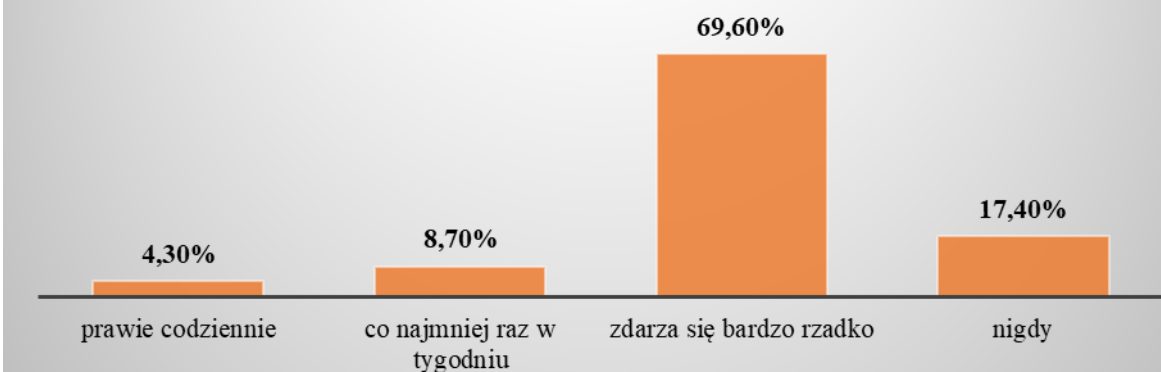
Badani właściciele i pracownicy punktów sprzedaży napojów alkoholowych wypowiedzieli się na temat tego, czy pijące osoby w ich miejscu zamieszkania stanowią szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa.

Pośród badanych 34,8% respondentów nie widzi żadnego zagrożenia ze strony osób pijących. 17,4% ankietowanych uważa, że osoby pijące alkohol w miejscu zamieszkania badanych stanowią szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa. 47,8% badanych nie ma zdania w tym temacie.

Czy osoby pijące alkohol w miejscu Twojego zamieszkania stanowią szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa?

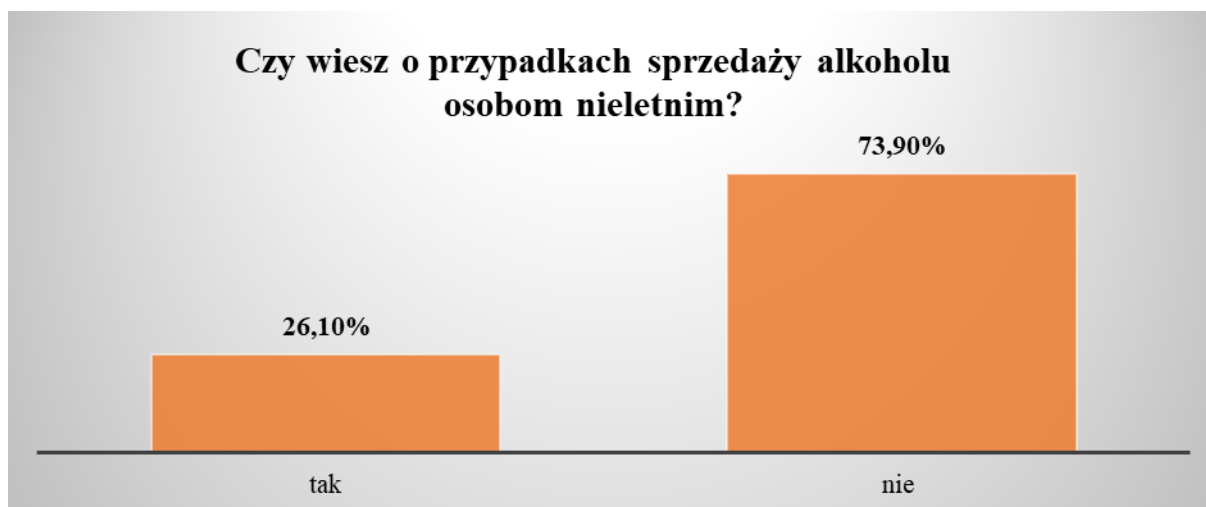

Jak często zdarza się, że osoba, o której wiesz, że jest nieletnia próbuje kupić alkohol?

Sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży napojów alkoholowych wypowiedzieli się również na temat tego, jak często zdarza się, że młody człowiek próbuje kupić alkohol.

17,4% badanych stwierdziło, że nigdy nie zdarza się, że taka sytuacja, gdy osoba nieletnia próbuje kupić alkohol, a 69,6% wskazuje, że zdarza się taka sytuacja bardzo rzadko. 4,3% ankietowanych wskazuje, że prawie codziennie zdarza się, że osoba, o której badany wie, że jest nieletnia, próbuje zakupić alkohol, 8,7% mówi, że zdarza się co najmniej raz w tygodniu.

73,9% respondentów nie wie o przypadkach sprzedaży alkoholu osobom nieletnim. 26,1% ankietowanych wie o przypadkach sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.

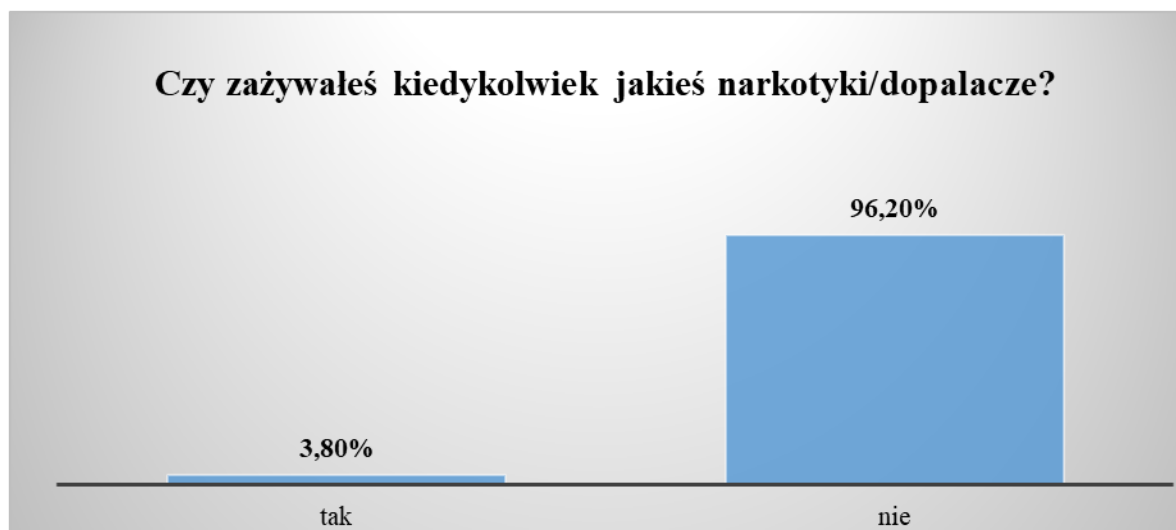
Po dogłębnej analizie otrzymanych wyników badań przeprowadzonych wśród młodych mieszkańców gminy można wnioskować, że jednym z istotniejszych problemów nadal zdaje się być problem picia alkoholu – **9,4% uczniów deklaruje**, że inicjację alkoholową ma już za sobą. Wyniki badań wskazują, że nadal należy prowadzić działania zmierzające do uświadamiania młodych ludzi o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, szczególnie przez uczniów szkół podstawowych.

Uzależnienie od narkotyków jest specyficzne z uwagi na różnorodność iniekcji oraz oddziaływania środków. Tak jak dla innych uzależnień, uzależnienie od narkotyków charakteryzuje się silną, nabytą potrzebą przyjmowania substancji. Badania przeprowadzone w Polsce wskazują, że używanie narkotyków jest mniej rozpowszechnione niż spożywanie alkoholu, dotyczy ono 4,7 % populacji Polaków w wieku 15-64 lat. W porównaniu do całej populacji najwyższe użytkowanie narkotyków dotyczy młodzieży i młodych osób dorosłych w wieku 15-34 lata.

Szerzeniu się narkomanii sprzyjają natomiast: coraz większa powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie, chęć poszukiwania nowych wrażeń i doznań oraz traktowanie narkotyków jako środków umożliwiających ucieczkę od trudności życia codziennego, rozładowanie stresu i konfliktów.

W ciągu ostatnich 10 lat scena narkotykowa zmieniała się w Polsce głównie poprzez pojawienie się bardzo dużej liczby nowych substancji psychoaktywnych. Warto zwrócić uwagę, że duży odsetek osób przyjmujących narkotyki często sięga po alkohol (80%), benzodiazepiny (55%) oraz metadon (57%), czyli substancje legalne.

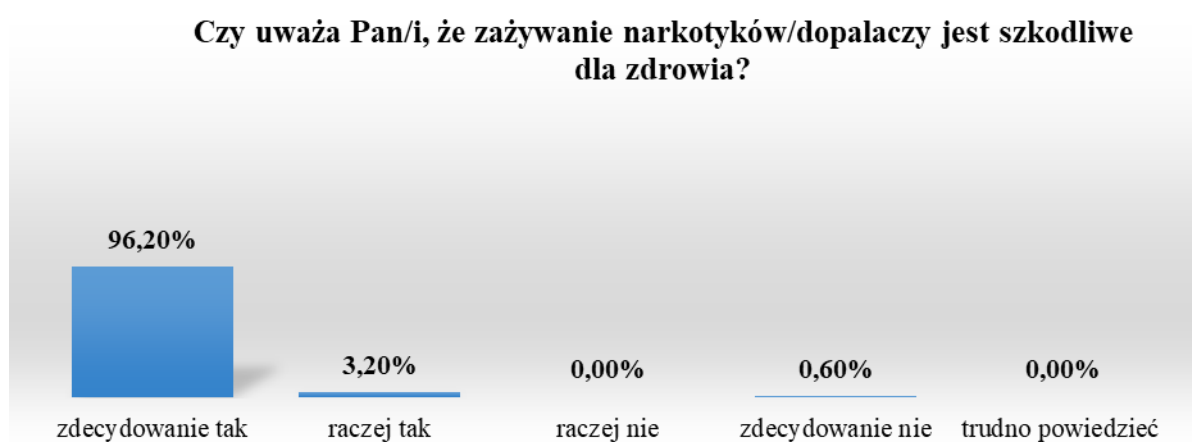
Wśród ankietowanych uczniów **3,8% deklaruje kontakt z narkotykami.**

82,5% badanych uczniów szkół podstawowych Gminy Drzewica uważa, że nawet sporadyczne zażywanie narkotyków i dopalaczy nie jest bezpieczne, 11,3% uważa, że trudno powiedzieć, a 6,1% ankietowanych twierdzi, że sporadyczne zażywanie narkotyków i dopalaczy jest bezpieczne.

Dorośli mieszkańcy Gminy Drzewica wyrazili swoją opinię na temat szkodliwości zażywania narkotyków. 96,2% ankietowanych uważa, że zażywanie narkotyków jest szkodliwe, 3,2% twierdzi, że raczej tak, a 0,6% ankietowanych twierdzi, że zażywanie narkotyków/dopalaczy zdecydowanie nie jest szkodliwe dla zdrowia.

4,5% badanych wskazało, że zdarzyło im się użyć narkotyku lub innego środka odurzającego, a 95,5% nie używało żadnych substancji psychoaktywnych.

Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek użyć narkotyku lub innego środka odurzającego?

Uzależnienia behawioralne są coraz częściej diagnozowane wśród dzieci i młodzieży. Trzeba je zrozumieć i nauczyć się je rozpoznawać.

Wykorzystywanie osiągnięć technologicznych przez nastolatków (korzystanie z komputera, telefonu komórkowego) przyczynia się do wzrostu możliwości rozwoju w różnorodnych obszarach, daje szeroki dostęp do informacji i umożliwia wykorzystywanie Internetu do rozbudowy kontaktów społecznych w odległych częściach świata. Równocześnie brak zdolności do kontroli pragnienia wykonania czynności z wykorzystaniem nowoczesnych technologii może przybrać formę nałogu – doprowadzić do rozwoju uzależnienia behawioralnego.

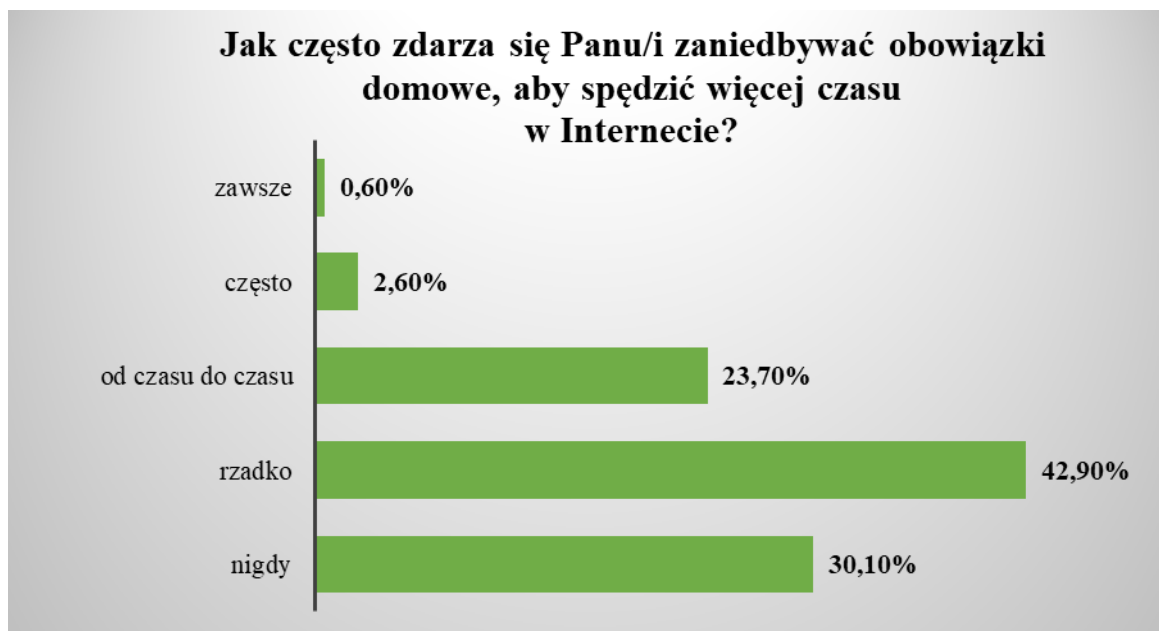
Zjawisko to może dotyczyć także innych zwykłych, codziennych aktywności, takich jak zakupy czy jedzenie. Nie każda czynność, którą wykonujemy często lub nawykowo jest uzależnieniem behawioralnym. Wykonywanie jakiejś czynności, która sprawia dziecku przyjemność, powoduje, że zazwyczaj czuje ono radość, satysfakcję i motywację do dalszego jej wykonywania. Ma poczucie sprawowania nad nią kontroli, tak jak nad swoimi uczuciami. Może w każdym momencie przerwać wykonywanie danej czynności lub ją zakończyć i nie wpłynie to negatywnie na jego samopoczucie ani na inne obszary funkcjonowania. Cechą wspólną zachowań uzależnieniowych jest dążenie do satysfakcji i przeżywania przyjemności, czemu towarzyszy utrata kontroli nad jakimś zachowaniem, co skutkuje brakiem zdolności do oparcia się pragnieniu wykonania konkretnej czynności. Przymusowy charakter działania oraz jego niezmiennosc mimo negatywnych konsekwencji dominują nad funkcjonowaniem człowieka.

O uzależnieniu od jakiejś czynności mówimy wtedy, gdy jej wykonywaniu towarzyszy wewnętrzny przymus lub silne pragnienie jej rozpoczęcia i kontynuowania. Osoba nie tylko spędza dużo czasu na wykonywaniu określonej czynności, ale i na wyobrażaniu jej sobie, planowaniu itd. Pojawia się narastająca trudność w kontrolowaniu tych zachowań, następnie zwiększa się tolerancja, czyli osoba odczuwa potrzebę coraz częstsze wykonywania danej czynności, aby osiągnąć ten sam efekt psychologiczny.

Obok oddziaływań kierowanych do uczniów, w których oprócz działań profilaktycznych ukierunkowanych na uzależnienia od substancji psychoaktywnych, nie powinniśmy zapominać o uzależnieniach behawioralnych, a w szczególności o uzależnieniach od Internetu czy też komputera. Jak wskazują przeprowadzone badania młodzież i w tym zakresie wykazuje zbyt nadmierne korzystanie z sieci. Uczniowie wskazali w badaniach, że czas wolny spędzają na: 54,7% korzysta z telefonu komórkowego, 37,7% gra w gry komputerowe/na konsoli i 18,9% surfuje w Internecie.

Dorośli mieszkańcy Gminy Drzewica również wiele swego czasu wolnego spędzają w sieci. 29,5% wskazuje na oglądanie TV. 21,2% czas wolny spędza surfując w Internecie i 9,0% spędza czas wolny w social mediach, oraz 1,9% gra w gry komputerowe.

Mieszkańcom Gminy Drzewica zdarza się zaniedbywać obowiązki domowe, aby więcej czasu spędzić w Internecie. 30,1% badanych nigdy się to nie zdarzyło. 42,9% wskazuje, że zdarza się im to rzadko, 23,7% mówi, że od czasu do czasu, a często zaniedbuje obowiązki domowe 2,6% badanych i zawsze 0,6% ankietowanych.

Przemoc domowa jest skutkiem wielowiekowego, społecznego przyzwolenia na krzywdzenie osób najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci. W wielu środowiskach akceptuje się bicie, stosowanie kar cielesnych i panuje przekonanie o dominującej roli mężczyzny w rodzinie. Ponadto silne przekonanie, że wszystko, co się dzieje w rodzinie należy do sfery prywatności z jednej strony wywołuje poczucie bezkarności osoby stosującej przemoc i bezradności osoby doznającej przemocy, a z drugiej – nasila niechęć innych osób do ingerowania w „cudze sprawy rodzinne”. W środowiskach charakteryzujących się dużą społeczną akceptacją przemocy, osoby doznające przemocy rzadko mogą liczyć na pomoc i wsparcie osób spoza rodziny, z kolei osoby stosujące przemoc nie muszą obawiać się zewnętrznych nacisków na zmianę zachowań wobec najbliższych.

Osobami doznającymi przemocy są niejednokrotnie osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od sprawcy. Na ogół są to kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej alkoholizmem bądź narkomanią, których skutkiem jest często przemoc, odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”.

Procedura „Niebieskiej Karty” prowadzona jest przez Zespół Interdyscyplinarny i obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Skuteczność działań pomocowych w dużej mierze zależy od gotowości osób dotkniętych przemocą domową zarówno do podjęcia decyzji o skorzystaniu ze wsparcia instytucjonalnego rozumianego jako wsparcie instytucji, czy organizacji udzielających pomocy osobom krzywdzonym, lecz także konsekwentnej kontynuacji działań na rzecz poprawy swojego bezpieczeństwa.

Najważniejszymi barierami zidentyfikowanymi jako utrudniające właściwe udzielenie pomocy osobom poszkodowanym pozostają właśnie kwestie związane z postawą i motywacją samej osoby doznającej przemocy do zmiany swojej życiowej sytuacji.

Zespół Interdyscyplinarny w Drzewicy powołany został przez Burmistrza Drzewicy Zarządzeniem Burmistrza Drzewicy nr 116/2023 z dnia 19 września 2023 roku. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele Policji, Sądu Rejonowego w Opocznie, placówek oświatowych, placówek ochrony zdrowia, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, organizacji pozarządowej oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej - łącznie 20 przedstawicieli instytucji współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Dane dot. prowadzonej procedury Niebieskiej Karty na terenie Gminy Drzewica.

Gmina Drzewica	liczba zespołów interdyscyplinarnych	1			
2023 rok	liczba wszczętych procedur „Niebieska karta”	22			
	liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta”	16			
2024 rok	liczba wszczętych procedur „Niebieska karta”	32			
	liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta”	19			
	Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego	6			
	Spotkania grup diagnostyczno-pomocowych	52			
Gmina Drzewica	Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego w PCPR w Opocznie		Terapeuta rodziny	Punkt Pomocy osobom Uzależnionym w Drzewicy	
2023 rok	Porady	28	15	Pomoc psychoterapeuty (porady, konsultacje)	50
	Rozmowy indywidualne	1		Pomoc specjalisty psychoterapii uzależnień (porady, konsultacje)	27
	Terapia indywidualna	3			
	Konsultacje	26			
	Porady prawne	6			
	Telefon interwencyjny	22			
2024 rok	Porady	38	26	Pomoc psychoterapeuty (porady, konsultacje)	13
	Rozmowy indywidualne	1		Pomoc specjalisty psychoterapii uzależnień (porady, konsultacje)	17
	Porady prawne	3			
	Telefon interwencyjny	4			

3. Podstawy prawne programu

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
4. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 83, z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 450, z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

(t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153);

7. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,

(t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1670, z późn. zm.);

8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

4. Główne kierunki działań Gminy Drzewica

1. Planowanie cyklicznych działań profilaktycznych mających na celu zmianę postaw dzieci i młodzieży, oraz jej regularne utrwalanie jak również zastępowanie zachowań destruktywnych konstruktywnymi, oraz wspieranie uczniów w zdobywaniu wiedzy nie tylko na temat zagrożeń podejmowanych przez nich zachowań, ale także pomoc w gromadzeniu wiedzy na temat alternatywnych postaw:

1.1.wsparcie rozwoju praktycznych umiejętności uczniów w zakresie rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem, asertywnością, konstruktywnym wyrażaniem emocji i potrzeb, przyjmowania perspektywy innych, oraz empatii;

1.2.wspieranie uczniów w rozwijaniu ich pasji, zainteresowań, oraz w kształtowaniu w nich postaw ukierunkowanych na twórczość, kreatywność i motywację odkrywania nowych rzeczy; o wzmacnianie w uczniach poczucia przynależności, skuteczności i sprawczości;

1.3.kreowanie pozytywnej atmosfery współpracy, umożliwiającej im samodzielne podejmowanie decyzji, branie za nich odpowiedzialności;

1.4.Działania służące poprawie klimatu szkoły.

2. Zapewnienie dostępu do profesjonalnej pomocy dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych:

3.1współpracy z pomiędzy podmiotami działającymi w sferze uzależnień i biorących udział w procedurze „Niebieskiej Karty”;

3.2bieżąca współpraca z przedstawicielami służb policyjnych i wymiaru sprawiedliwości w formie spotkań interdyscyplinarnych, oraz szkoleń organizowanych dla wszystkich organizacji i podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy;

3.3działalność punktu osób uzależnionych i współuzależnionych.

3. Wspieranie działań realizowanych przez organizacje pozarządowe, działające w obszarze leczenia, rehabilitacji, reintegracji, oraz prowadzące działania profilaktyczne w zakresie uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.

4. Warsztaty dla sprzedawców, właścicieli placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych z zakresu prawnych regulacji dotyczących sprzedaży alkoholu małoletnim, a także umiejętności odmawiania sprzedaży napojów alkoholowych,

5. Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych,

6. Prowadzenie kampanii informacyjno – edukacyjnych dla mieszkańców Gminy Drzewica, mających na celu poszerzenie ich wiedzy dotyczących miejsc, gdzie można uzyskać pomoc w sytuacji, gdy osoba mierzy się z problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych, czy też uzależnienia od czynności:

6.1.rozpowszechnianie ulotek, broszur i plakatów w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej.

7. Bieżące informowanie mieszkańców m.in. poprzez media społecznościowe o miejscach gdzie można skorzystać z pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej, terapeutycznej i prawnej.

8. Prowadzenie systematycznych działań edukacyjnych, dotyczących profilaktyki używania substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych, w tym konferencji, narad, seminariów i szkoleń.

9. Organizowanie lokalnych działań profilaktycznych na rzecz środowiska lokalnego.

4.1.Cele Programu:

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, oraz uzależnień

behawioralnych i podejmowania innych zachowań ryzykownych, przez dzieci i młodzież, oraz osoby dorosłe z terenu Gminy Drzewica.

Cel główny realizowany będzie w obszarach:

·**Profilaktyki uniwersalnej** – adresowanej do wszystkich mieszkańców Gminy Drzewica (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka, występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

·**Profilaktyki selektywnej** – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

·**Profilaktyki wskazującej** – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód.

·**Terapii** – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych: program podstawowy, program pogłębiony, program dla DDA, program dla współuzależnionych.

·**Rehabilitacji** – realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

Cel 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych, oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dotkniętych przemocą domową.

Terapia jest ukierunkowana na radykalną zmianę stylu życia pacjentów, zmianę środowiska i uzyskanie trwałej abstynencji od środków psychoaktywnych. **Osoby korzystające z pomocy terapeutycznej** uczą się życia poprzez społeczną interakcję (głównie w obrębie grupy); nabierają poczucia odpowiedzialności za własne zachowanie, uczą się rozumienia i wyrażania własnych emocji.

Cel leczenia w społeczności terapeutycznej wykracza daleko poza zmianę zachowań – zachowanie jest tylko objawem prawdziwych problemów. W myśl filozofii terapii – **osoba uzależniona** musi zmienić negatywny obraz siebie na pozytywny, nauczyć się konstruktywnego radzenia sobie ze stresem i umiejętności cieszenia się z życia po to, by zmniejszyć niebezpieczeństwo powrotu do autodestruktywnych zachowań z przeszłości.

SPOSÓB REALIZACJI:

Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu:

1. Przyjmowanie wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe;
2. Współpraca z Punktem Pomocy osobom Uzależnionym w Drzewicy;
3. Prowadzenie rozmów motywacyjnych z osobami, co do których wpłynęły zgłoszenia;
4. Kierowanie osób odmawiających podjęcia leczenia dobrowolnie na badanie przez biegłych sądowych (psychologa i psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego;
5. Kierowanie wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego do sądu;
6. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych dla instytucji organizacji działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom;
7. Współpraca z Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Zespołem Interdyscyplinarnym w Drzewicy.

REALIZATORZY ZADANIA

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Miejsko -Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drzewicy;

·Zespół Interdyscyplinarny w Drzewicy.

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

- Liczba wniosków o podjęcie leczenia, które wpłynęły do GKRPA;
- Liczba osób zmotywowanych do leczenia;
- Liczba osób skierowanych na badania do biegłych;
- Liczba wniosków skierowanych do sądu;
- Liczba konsultacji w punkcie pomocy;
- Liczba porad udzielonych ze względu na problem alkoholowy;
- Liczba porad udzielonych dorosłym członkom rodzin z problemem alkoholowym.

TERMIN REALIZACJI: 2026 – 2029 rok

Cel 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Zwiększenie dostępności terapii, pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
2. Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych od innych substancji psychoaktywnych i ich rodzin.
3. Pomoc świadczona w Punkcie Pomocy osobom Uzależnionym w Drzewicy.
4. Współdziałanie ze służbami (Policja, MGOPS, placówki oświatowe, kuratorzy) w zakresie procedury „Niebieska Karta” oraz działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
5. Współpraca z instytucjami w zakresie udzielania pomocy dla rodzin z problemem uzależnień.
6. Dofinansowanie profilaktycznych wyjazdów z programem przeciwdziałającym zachowaniom ryzykownym.
7. Udzielenie osobom uzależnionym i ich rodzinom informacji o instytucjach świadczących bezpłatną pomoc w zakresie uzależnień i wsparcia.
8. Zapewnienie pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia i przemocą domową.

REALIZATORZY ZADANIA

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przy współpracy z:

1. Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Drzewicy;
2. Punktem wsparcia osób uzależnionych i współuzależnionych w Drzewicy;
3. Zespołem Interdyscyplinarnym;
4. Posterunkiem Policji w Drzewicy;
5. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie;
6. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Drzewicy;
7. Organizacjami pozarządowymi.

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

1. Liczba osób korzystająca ze wsparcia (poradnictwo psychologiczne, terapeutyczne, prawne);
2. Liczba instytucji świadczących wsparcie dla osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnienia;
3. Liczba osób z którymi przeprowadzono rozmowy motywujące;
4. Liczba udzielonych porad, informacji, konsultacji itp.;

5. Liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy domowej;
6. Liczba lokalnych narad, seminariów i konferencji;
7. Liczba podmiotów realizujących niniejszy program;
8. Liczba programów skierowanych do dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym objętych opieką placówki;
9. Liczba osób objętych działaniami.

TERMIN REALIZACJI: 2026 – 2029 rok

Cel 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Profilaktyka jest szczególną procedurą działania, której istotą jest przeciwdziałanie zagrożeniom, których wystąpienie lub spotęgowanie w przyszłości wydaje się być bardzo prawdopodobne. W warunkach naszego kraju optymalnym obszarem dla wypracowania i wdrażania działań profilaktycznych czy działań typu ograniczania szkód związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych jest poziom gminy.

Profilaktyka to promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież: finansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez organizacje sportowe oraz placówki. Organizowanie lokalnych imprez i programów sportowo-rekreacyjnych, wspieranie rozwoju młodych talentów.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Realizacja działań informacyjnych i edukacyjnych (m. in. realizacja programów psychoedukacyjnych i informacyjnych dla rodziców, nauczycieli, upowszechnienie informacji dot. adresów miejsc i instytucji, gdzie osoby zagrożone uzależnieniem lub uzależnione mogą uzyskać bezpłatną pomoc, współpraca z placówkami udzielającymi świadczenia w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie możliwości leczenia i uzyskiwania pomocy terapeutycznej dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych:

- a. Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych oraz programów o sprawdzonej skuteczności w szkołach i innych placówkach dla uczniów i ich rodziców;
- b. Realizacja pozalekcyjnych działań o charakterze edukacyjno – informacyjnym;
- c. Realizacja warsztatów dla rodziców i osób zajmujących się młodzieżą rozwijających umiejętności wychowawcze;
- d. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych i innych form spędzania czasu wolnego;
- e. Prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszaniu skali zjawiska przemocy w środowiskach domowych, w szczególności z problemem alkoholowym;
- f. wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu sprzyjających zachowaniom wolnym od używek.

2. Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych.

3. Realizacja programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz edukacji na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych skierowanych do młodzieży szkolnej oraz zakup materiałów edukacyjnych:

- a. współpraca z policją w zakresie niebezpieczeństwa pojawienia się problemu narkomanii na terenie gminy i prowadzenie wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o policji i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- b. współpraca z policją w zakresie prowadzenia działań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy domowej.

REALIZATORZY ZADANIA

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przy współpracy z:

1. Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Drzewicy;

2. Placówkami oświatowymi zlokalizowanymi na terenie Gminy Drzewica;
3. Zespołem Interdyscyplinarnym;
4. Punkt Pomocy osobom Uzależnionym w Drzewicy;
5. Posterunkiem Policji w Drzewica;
6. Ochroną zdrowia;
7. innymi instytucjami i osobami w zakresie wspólnego reagowania na występujące problemy dot. uzależnień;
8. Regionalne Centrum Kultury w Drzewicy.

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

- Liczba i rodzaj realizowanych działań profilaktycznych przeprowadzonych w placówkach oświatowych;
- Liczba uczniów biorących udział w działaniach profilaktycznych;
- Liczba prowadzonych zajęć pozalekcyjnych w placówkach oświatowych;
- Liczba uczniów biorąca udział w zajęciach pozalekcyjnych;
- Ilość zakupionych materiałów edukacyjnych.

TERMIN REALIZACJI: 2026 – 2029 rok

Cel 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy domowej. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Współpraca z instytucjami w zakresie realizacji działań profilaktycznych wspólnie podejmowanych z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych i jednostek działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

REALIZATORZY ZADANIA

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Organizacje pozarządowe;
- Placówki oświatowe;
- Regionalne Centrum Kultury;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- MGOPS;
- PCPR;
- Posterunek Policji;
- Kluby sportowe.

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

- liczba instytucji działająca w zakresie realizacji działań profilaktycznych wspólnie: podejmowanych z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- liczba organizacji/programów.

TERMIN REALIZACJI: 2026 – 2029 rok

Cel 5.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, szkolenie sprzedawców.
2. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z zasadami określonymi w uchwale Rady Miejskiej.
3. Organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.
4. Udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniach i konferencjach z zakresu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy domowej.

REALIZATORZY ZADANIA

·Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

- Liczba punktów sprzedaży alkoholu;
- Liczba przeprowadzonych kontroli/wizytacji placówek, w których sprzedawany lub podawany jest alkohol;
- Liczba sprzedawców biorących udział w szkoleniach;
- Liczba wydanych opinii;
- Liczba zrealizowanych szkoleń dla GKRPA.

TERMIN REALIZACJI: 2026 – 2029 rok

5. Realizacja Programu

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym **jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz Przeciwdziałania Narkomanii**. Program jest uchwalany przez Radę Miejską w Drzewicy.

Zadania ujęte w gminnym programie są koordynowane przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program realizowany jest we współpracy z innymi podmiotami, w tym:

- ØUrząd Miejski w Drzewicy;
- ØMiejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drzewicy;
- ØPlacówki oświatowe;
- ØPosterunek Policji w Drzewicy;
- ØZespół Interdyscyplinarny w Drzewicy;
- ØPunkt Pomocy osobom Uzależnionym w Drzewicy;
- ØOrganizacje pozarządowe, działające na terenie Gminy Drzewica;
- ØSąd Rejonowy w Opocznie;
- ØPowiatowe centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie;
- ØPoradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Opocznie. Filia w Drzewicy.

1. Adresaci Programu:

- a) mieszkańcy Gminy Drzewica;
- b) dzieci, młodzież Gminy Drzewica i ich rodziny;
- c) organizacje pozarządowe;

d) osoby uzależnione oraz pijące szkodliwie i ryzykownie oraz ich rodziny.

2. **Środki finansowe** na realizację programu pochodzą z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml. Opłaty te stanowią dochód gminy, **który wykorzystany jest na realizację programu i nie może być przeznaczony na inne cele** (art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

3. Decyzję o przeznaczeniu środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje Burmistrz Drzewicy.

Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w Gminnym Programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Doświadczenia zdobywane podczas realizacji tych zadań pozwalają na coraz pełniejsze obejmowanie zasięgiem działań tych środowisk, które są najbardziej podatne na występowanie zagrożeń i problemów dotyczących patologii społecznych.

Kluczową rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym ustawodawca powierzył Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powoływanej przez Burmistrza Drzewicy (art.4 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W skład Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

4. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy w szczególności:

- 1) Inicjowanie działań dotyczących realizacji Programu;
- 2) Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 3) Prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązaniu problemów alkoholowych;
- 4) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakresie leczenia odwykowego, w tym:
  - motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego;
  - udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
  - kierowanie osób zgłoszonych do GKRPA na specjalistyczne badania diagnostyczne (diagnoza choroby);
  - kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
  - udział w postępowaniu sądowym;
  - wszczynanie procedury Niebieskiej Karty oraz przekazywanie formularza do Zespołu Interdyscyplinarnego, po jego wypełnieniu;
  - bieżąca współpraca z Punktem Pomocy osobom Uzależnionym w Drzewicy.
- 5) Wydawanie opinii o zgodności z uchwałami Rady Miejskiej w Drzewicy lokalizacji i limicie punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art.18 ust.8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 6) Udział w kontrolowaniu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń zgodnie z przepisami ustawy.
- 7) Uczestniczenie w pracach zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- 8) Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkotykowych i przeciwdziałania zjawisku przemocy, a w szczególności:
  - a. opracowanie projektu programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, oraz projektów uchwał Rady Miejskiej w Drzewicy;

- b.inicjowanie i współrealizowanie działań związanych z realizacją programu,
- c.rozpatrywanie spraw związanych z realizacją programu;
- d.rozpatrywanie i opiniowanie sprawozdań i informacji z wykonania programu.

5. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1) Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie:

- a) dla przewodniczącego komisji ustala się wynagrodzenie w wysokości 550,00 zł (brutto) za każde odbyte posiedzenie komisji;
- b) dla członków komisji ustala się wynagrodzenie w wysokości 200,00 zł (brutto) za każde odbyte posiedzenie komisji;
- c) za udział w przeprowadzeniu kontroli Przewodniczącemu Komisji oraz członkom GKRPA przysługuje jednorazowe wynagrodzenie w wysokości 120,00 zł (brutto).

2) Wynagrodzenie wyliczone w oparciu o listę obecności wypłaca się w ciągu 14 dni od daty odbycia komisji.

6. Sposób monitorowania i sprawozdawczości

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 obejmuje zasięgiem czasowym okres czterech lat i zakłada ciągłość realizacji wyznaczonych kierunków działań.

Cel główny i cele szczegółowe, które zostały wyznaczone w niniejszym Gminnym Programie dotyczą najważniejszych problemów związanymi z uzależnieniami, w tym uzależnieniami behawioralnymi na terenie Gminy Drzewica.

Realizacji określonych celów determinuje konieczność zaangażowania wszystkich możliwych zasobów. Rozwijanie i utrzymanie systemu pomocy wymaga zintegrowanych działań wszelkich podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.

Monitorowanie i ewaluacja niniejszego Gminnego Programu stanowi podstawowy warunek wdrożenia. Z uwagi na powyższe, corocznie sporządzany będzie raport z realizacji celów oraz kierunków działania, który zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przekładany będzie przez Przewodniczącą Komisji Burmistrzowi i Radzie Miejskiej w Drzewicy, do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

Wobec potencjalnych zmian zarówno w obszarze ogólnokrajowym, regionalnym lub lokalnym, spowodowanych czynnikami zewnętrznymi i wewnętrznymi, niniejszy Gminny Program, może ulec pewnym zmianom bądź uzupełnieniom w drodze Uchwały Rady Miejskiej w Drzewicy.

Uzasadnienie

Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest realizacją obowiązków gminy wynikających z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii zgodnie, z którym zadania z tego zakresu stanowią zadania własne gminy i są wykonywane w oparciu o corocznie lub wieloletnio uchwalany program. Dodatkowo program uzupełnia działania określone w art. 4¹ ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, które wskazują na obowiązek prowadzenia przez gminę zadań w zakresie profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania negatywnym skutkom używania substancji psychoaktywnych. Program został opracowany na podstawie diagnozy lokalnych potrzeb i zagrożeń, z uwzględnieniem sytuacji dzieci, młodzieży, rodzin oraz środowisk szczególnie narażonych na kontakt z narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi. Jego przyjęcie umożliwi prowadzenie spójnych, planowych i skutecznych działań profilaktycznych, edukacyjnych i interwencyjnych, realizowanych przez jednostki organizacyjne gminy oraz współpracujące instytucje. W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne i niezbędne dla prawidłowej realizacji ustawowych zadań własnych gminy w obszarze przeciwdziałania narkomanii i profilaktyki uzależnień.